

MINISTERIO
DE IGUALDAD

SECRETARÍA DE ESTADO
DE IGUALDAD
Y CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
DELEGACIÓN DEL GOBIERNO
CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO

MEMÒRIA SAIVM

SERVEI D'ATENCIÓ INTEGRAL A LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

2024

Memòria anual elaborada per la Unitat Tècnica d'Igualtat de l'Ajuntament de Palma

Equip tècnic responsable:

Alejandro Bennásar Sevillá, TAE estadístic

Lourdes de la Cruz Cano, TAE sociòloga

Amb la col·laboració de:

Toni Colom Colom, cap de la Secció d'Igualtat

Mercedes Pérez Pérez, TAE treballadora social

Fundación IRES

Presentació

La violència masclista contra les dones en la nostra societat és una xacra contra la qual totes i tots hem de lluitar. Però, a més, des de les administracions públiques hem de posar a l'abast de les persones que la pateixen els recursos que facilitin poder-ne sortir i/o eliminar-la. I fer-ho des d'un plantejament integral, atenent els diversos fronts i perfils, aportant la diversitat de recursos i treballant en xarxa, tal com indica la normativa autonòmica, estatal i europea.

De vegades, aquesta violència es presenta de manera que, ni qui la pateix (dones i infants) ni qui la perpetra (homes) en són conscients, perquè en el nostre entorn la violència masclista molt sovint es naturalitza o minimitza, i fins i tot es justifica. L'Ajuntament de Palma posa a disposició de la ciutadania el SAIVM, un recurs professional especialitzat que ofereix atenció social ambulatoria integral a dones i infants afectats per la violència masclista, així com als homes que volen tenir relacions lliures de violència masclista. Aquest servei ajuda a identificar i detectar aquesta forma de violència i n'aborda la problemàtica emprant els mitjans policials, judicials, socials i psicològics, i fent l'acompanyament en el procés que sigui necessari perquè la persona atesa pugui sortir d'aquesta situació de violència.

De titularitat municipal, està ubicat al Centre Flassaders i en altres locals, i està gestionat per la Fundació IRES mitjançant contractació externa de dos anys de durada, per un import anual de 807.984 € i total d'1.615.968,00 €.

El Servei ha anat evolucionant en resposta a l'increment de la demanda que s'ha produït els darrers anys, i per a poder donar resposta a les implicacions de la Llei 11/2016, d'igualtat de dones i homes. Així, el 2022, es va fer efectiva l'adjudicació del nou contracte i es va ampliar l'atenció de la violència en la parella a les diferents violències masclistes fora d'aquest àmbit (familiar, laboral, social), la qual cosa ha suposat un equip més gran i una major varietat de perfils professionals que hi intervenen.

El Servei compta amb tres programes: el Programa d'atenció a dones afectades per la violència masclista, el Programa d'atenció a fills i filles de dones que han patit violència masclista en l'àmbit familiar, i el Programa d'atenció a homes que volen assolir relacions lliures de violència.

El **Programa d'atenció a dones** està adreçat a dones, joves i adolescents de Palma en situació de violència masclista, ja sigui en l'àmbit de la parella o l'exparella i/o en altres violències masclistes (violències sexuals, violències digitals, violència en l'àmbit familiar, mutilació genital femenina, matrimonis forçats...). Té per objecte prestar atenció social, psicològica i jurídica per a poder superar la violència viscuda. Ofereix:

- Informació, orientació i assessorament a víctimes de violència masclista, a persones de l'entorn pròxim (familiars, amistats) i als professionals que les atenen en temes de violència de gènere.
- Acompanyament personalitzat a les víctimes en les gestions vinculades a la seva situació i al seu seguiment.

- Atenció social mitjançant la realització d'itineraris personalitzats que facilitin la superació de la violència viscuda.
- Assistència psicològica per a treballar la presa de consciència de la problemàtica i els aspectes relacionats amb el procés de superació de la violència viscuda i la recuperació de l'autonomia.
- Assessorament legal i processal.
- Treballar la seguretat amb les dones mitjançant les valoracions de risc i els plans de seguretat de les dones víctimes amb què no s'hagi fet per part de les forces de seguretat i dur a terme la tramitació de dispositius de seguretat.
- Coordinació amb altres professionals i serveis que interactuen en el cas.

El **Programa d'atenció a fills i filles**, dirigit a infants de 4 a 17 anys de Palma, ofereix atenció psicoeducativa als fills i filles de dones que han patit violència masclista en l'àmbit familiar. L'objectiu principal és afavorir la incorporació de models de relació social basats en la no-violència i la igualtat, evitant la reproducció de la violència masclista.

Ofereix:

- Informació, orientació i assessorament.
- Itineraris individuals d'intervenció psicoeducativa amb els menors i les seves mares/tutores.
- Intervencions psicoeducatives amb grups de menors i les seves mares/tutores.

Finalment, el **Programa d'atenció a homes** ofereix atenció psicosocial a homes residents al municipi de Palma majors de 16 anys que exerceixen o han exercit violència masclista contra les seves parelles o exparelles i a homes majors de 18 anys que han exercit violència sexual fora de l'àmbit de la parella/l'exparella, i volen deixar de fer-ho. Per a accedir-hi han de voler canviar aquesta situació responsabilitzant-se dels seus actes i de les seves conseqüències, i fer una revisió dels seus episodis violents i de les vivències, així com de les seves idees i les seves creences. El procés terapèutic de participació en aquest programa té una durada de 2 anys.

Des del programa s'ofereix:

- Informació, orientació i assessorament.
- Intervenció psicosocial individual.
- Intervenció psicosocial grupal.

Informació de contacte del SAIVM:

- Programa Dones i Programa Fills/es: carrer de la Ferreria, 10. Tel. 971 722 856
- Programa Homes: Plaça d'Alexandre Jaume, 9, 2-2a. Tel. 971 773 478 / 654 062 602

1. Dades globals d'atenció al SAIVM

D'acord amb les dades globals de l'atenció realitzada durant el 2024 al SAIVM, s'ha intervingut en un total **de 1.410 persones**, de les quals 1.097 són dones (991 del Programa Dones i 228 mares del Programa Fills/filles), 192 infants i 121 homes.

Així mateix s'han respost **287 consultes**, per via telemàtica i/o presencial. Gairebé dues de cada tres són per part de la ciutadania, i el 33% per part de professionals de l'àmbit social, sanitari o jurídic.

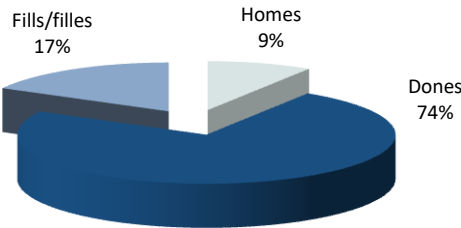
Taula 1. Consultes al SAIVM. Any 2024

	Total	Programes		
		Dones	Fills/filles	Homes
Total consultes	287	165	73	49
Consultes de professionals	96	28	37	31
Consultes de la ciutadania	189	135	36	18
Consultes de familiars	2	2	0	0

Des del Servei s'han gestionat **1.218 expedients**, distribuïts de la següent manera:

- El 74% dels expedients pertany al Programa d'atenció a dones afectades per la violència masclista (991).
- El 17%, al Programa d'atenció a fills i filles de dones que han patit VM (230).
- I el 9% dels expedients, al Programa d'atenció a homes que volen assolir relacions lliures de violència masclista (121).

Gràfic 1. % d'expedients per programa

Analitzant en detall les dades generals dels expedients gestionats el 2024, s'observa que el 47% dels casos continua de l'any anterior (568 en nombres absoluts), atès que la complexitat de la violència masclista fa que un any natural pugui ser insuficient per a abordar totes les problemàtiques i els processos. En el 53% restant, es tracta d'expedients que s'han obert l'any en curs, 561 per primera vegada i 89 de reoberts (persones que han estat ateses amb anterioritat).

Aquestes proporcions presenten diferències segons el programa. En el Programa de fills i filles i en el d'homes les proporcions de casos que hi continuen són superiors a les del conjunt i

representen el 57% i el 52% dels expedients atesos, respectivament. En el Programa de dones aquests casos representen el 44% dels expedients actius.

Taula 2. Expedients al SAIVM. Any 2024

	Total	Programes		
		Dones	Fills/filles	Homes
Expedients actius	1.218	991	230	121
Expedients oberts l'any en curs	650	555	100	58
<i>Expedients nous</i>	561	476	92	56
<i>Expedients reoberts</i>	89	79	8	2
Expedients arrossegats	568	436	130	63

En relació amb el tipus d'atenció que es dispensa en el Programa de dones podem parlar de dues línies d'atenció: de procés i puntual. El 2024, el 46% dels casos atesos ha estat de procés, i el 54% en resposta a necessitats o demandes puntuals. S'entenen per puntuals aquells casos en els quals no es requereixen més de 3 intervencions i només hi participa una figura professional. Mentre que els casos de procés són aquells en què es planteja una intervenció interdisciplinària i es pacta un pla de feina amb la dona a mitjà i llarg termini.

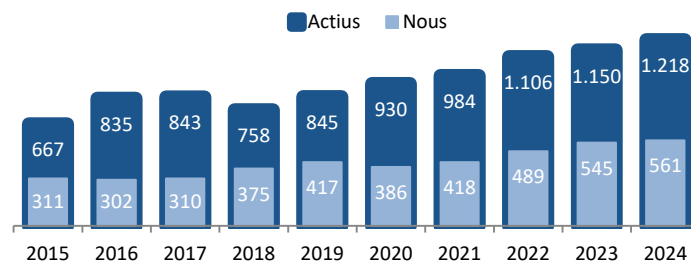
Pel que fa al Programa de fills i filles i el d'homes, s'intervé en tots els casos des de la idea de procés. Malgrat tot, hi ha casos que comencen el seu procés i amb els quals es fa un diagnòstic i es duen a terme diferents intervencions, però per diversos motius (no és adient o necessari) no hi ha continuïtat. En el cas del Programa fills i filles les intervencions sense procés impliquen el 39% dels expedients; en el cas del d'homes, el 20%.

Per altra banda, cal ressenyar que en el cas del Programa de dones, a més de l'atenció individual i grupal, es compta amb un recurs específic que són els acompanyaments fora de la seu del Servei. Durant l'any 2024, 398 usuàries han gaudit d'aquestes accions d'acompanyament, el 55% de les quals han estat a proposta de la dona mateixa (proporció que suposa un augment significatiu respecte d'anys anteriors).

L'acompanyament més demandat és als Jutjats, amb un total de 256. Aquesta acció permet minimitzar l'estrès que provoca en la dona la seva compareixença dins l'entorn judicial, tant pel desconeixement del sistema com per la possibilitat de trobar-se amb l'agressor. També hi destaquen els acompanyaments a dependències policials per a formular denúncies o comunicar trencaments de les ordres de protecció (42) i acompanyaments a les cites amb els advocats responsables dels procediments penals i civils de les dones (34).

Finalment, i des d'una perspectiva comparativa i temporal de les dades, s'ha de destacar l'augment progressiu i sostingut del nombre d'expedients actius i aquells que s'inicien al Servei (casos nous), amb l'excepció de 2020 (any de restriccions i confinament per la pandèmia de la covid), en què es va donar una lleugera regressió de casos nous. Des de 2015 aquest increment ha estat del 83%, i de 2023 a 2024 ha augmentat un 6% el nombre d'expedients actius, i un 3% el d'expedients nous.

Gràfic 2. Evolució dels expedients 2015-2024

Per programa, els increments més acusats són els observats en dones, en què els casos actius han augmentat un 15% en un any. Quant al Programa de fills/filles, cal destacar que, tot i que el nombre d'expedients actius disminueix sensiblement, s'hi ha donat un increment de casos nous, un 27% més que l'any anterior, la qual cosa suposa la proporció d'infants nous atesos major dels darrers 4 anys. Pel que fa al Programa d'homes, les xifres d'expedients actius es mantenen pràcticament igual que els darrers anys, si bé la xifra de nous expedients augmenta un 40%.

Respecte del nombre de persones ateses, en un any s'ha incrementat la seva xifra global un 3%. Aquest increment es deu a l'augment en el nombre d'ateses del Programa de dones, que ha augmentat un 15% en un any. En el Programa d'homes es mantenen les xifres d'atenció i en el cas del de fills i filles disminueix un 23%.

En referència a l'àmbit en el qual es desenvolupa la violència, cal recordar que, a partir de 2022, es comença a intervenir tant al programa de dones com al de fills/filles en totes les violències masclistes, i malgrat que el 2024 la majoria dels casos continuen fent referència a la violència en l'àmbit de la parella o l'exparella, com es detalla als següents apartats, es mantenen proporcions similars a l'any anterior en l'atenció de casos de VM en l'àmbit familiar i social, en bona mesura per l'aflorament progressiu de casos de violència sexual.

2. Les persones ateses al SAIVM

2.1. Dones víctimes de violència masclista

La majoria de les dones víctimes de violència masclista ateses al Programa de dones, el 82%, ve derivada d'altres serveis, organismes o entitats, i el 18% hi accedeix de manera directa per iniciativa pròpia. Principalment, les derivacions provenen dels cossos de seguretat, la Policia local i Nacional, així com del Centre d'Informació de la Dona (CID) i del Servei d'Atenció 24h de l'IBDona.

Tenint en compte **l'àmbit en el qual es desenvolupa la violència**, veim que majoritàriament les dones ateses són víctimes de violència per part de la seva parella o l'exparella, el 95,1%. Així i

tot, també s'han atès casos de violència masclista en l'àmbit social, un 2,7% del total; en l'àmbit familiar, un 1,4%, i 4 víctimes de VM en l'àmbit laboral. Aquestes proporcions són força similars a l'any anterior.

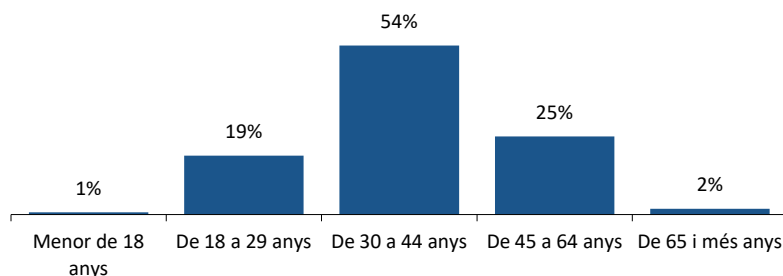
Gràfic 3. Programa de dones. % de víctimes de VM segons àmbit

Respecte del **perfil sociodemogràfic de les víctimes ateses**, la mitjana d'edat és de 38,8 anys. Les víctimes de violències masclistes no circumscrites a l'àmbit de la parella o l'exparella són lleugerament més joves que el conjunt de dones ateses i presenten una edat mitjana de 34,5 anys.

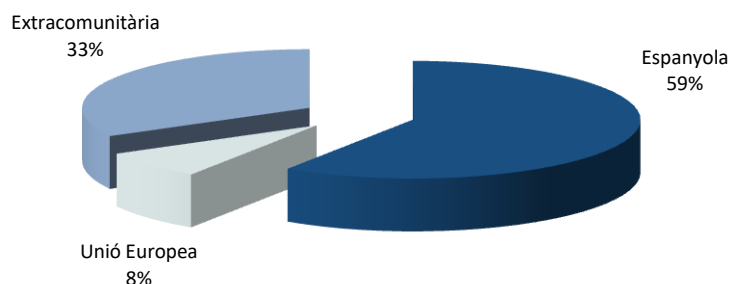
La franja d'edat majoritària és la de 30 a 44 anys, amb el 54% dels casos. Hi destaca també la proporció de dones de 45 a 64 anys, amb el 24% d'incidència, i la de 18 a 29 anys, amb el 19%. Les víctimes majors de 65 anys que s'han atès com a casos nous aquest 2024 representen el 2%, i les menors d'edat l'1%.

Gràfic 4. Programa de dones. Grup d'edat de les dones

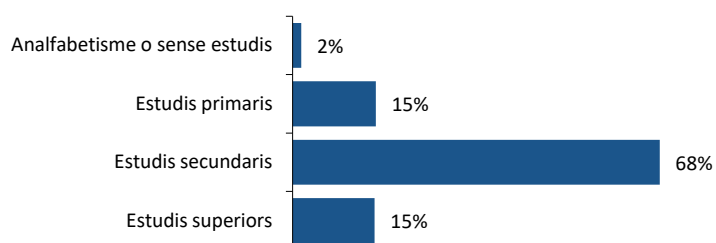
En relació amb la nacionalitat, el 59% de les dones són espanyoles, xifra que s'ha incrementat 5 punts percentuals respecte de l'any passat. El 41% restant són estrangeres; una de cada tres és extracomunitària, principalment d'Amèrica Llatina, i el 8% de la Unió Europea. Així mateix, el 14% de les víctimes estrangeres es troba en situació administrativa irregular (4 punts més que l'any precedent).

Gràfic 5. Programa de dones. Nacionalitat de les dones

Pel que fa al nivell educatiu, el 15% de les dones té estudis primaris; el 68%, estudis secundaris, i un 15% estudis superiors. Aquestes proporcions suposen un augment del nivell educatiu respecte de les dades d'atenció del 2023.

Gràfic 6. Programa de dones. Nivell d'estudis de les dones

En relació amb la situació laboral de les dones, el 61% es troben ocupades (el 8% d'aquestes, en l'economia submergida) i gairebé quatre de cada deu no tenen cap activitat laboral, bé per trobar-se a l'atur (el 34%) o per ser inactives (el 6%).

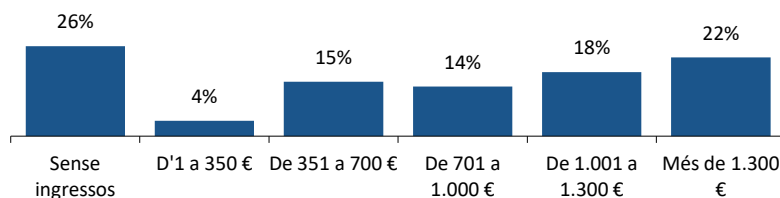
Gràfic 7. Programa de dones. Situació laboral de les dones

La dependència econòmica és un dels principals factors de risc associats a les víctimes de la violència masclista, especialment en els casos on hi ha violència per part de la parella o l'exparella. Així, en coherència amb el perfil laboral d'aquestes dones, una proporció destacable es troba en una situació de gran vulnerabilitat, ja que el 26% no disposa, en entrar al Servei, de cap tipus d'ingrés, i una de cada tres té ingressos que no superen els 1.000 € mensuals. En fer-ne una lectura global, veim que el 78% de les dones o no té ingressos o, si en té, aquests són inferiors al salari mínim interprofessional (SMS), fixat el 2024 en 1.323 € bruts al mes (12 pagues).

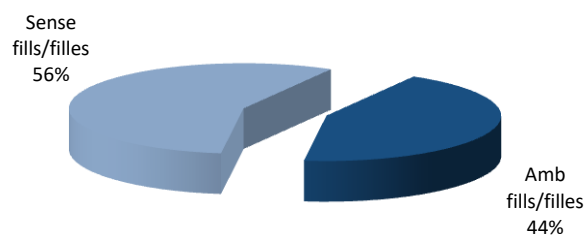
En comparar aquestes xifres amb les dades de l'any anterior, s'observa que ha disminuït en 3 punts la proporció de dones que no rep cap ingrés mensual. Tot i aquesta millora, el percentatge de víctimes sense ingressos o amb ingressos inferiors a l'SMI continua essent molt elevat.

Gràfic 8. Programa de dones. Ingressos econòmics de les dones

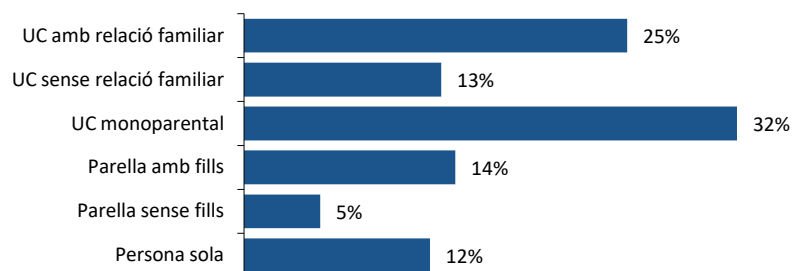
En relació amb la **situació familiar** de les ateses, el 56% no té fills i el 44% restant sí.

Gràfic 9. Programa de dones. Dones amb fills/filles

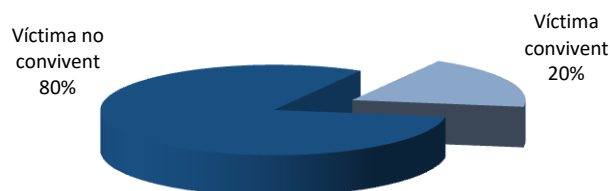
D'altra banda, respecte del tipus d'unitat de convivència, s'observa que gairebé una de cada tres dones forma una unitat monoparental; és a dir, una llar constituïda per ella i els seus fills/filles (amb o sense altres familiars). El 25% viu en una unitat amb relació familiar; és a dir, un nucli format per la mateixa dona i una o diverses persones amb les quals té una relació familiar (no inclou els fills/filles ni la parella). El 14% viu amb la parella i els fills/filles, i el 5% amb la parella però sense fills/filles. El 13% viu amb altres persones amb les quals no té vinculació familiar, i el 12% viu sola.

Gràfic 10. Programa de dones. Nucli de convivència de les dones

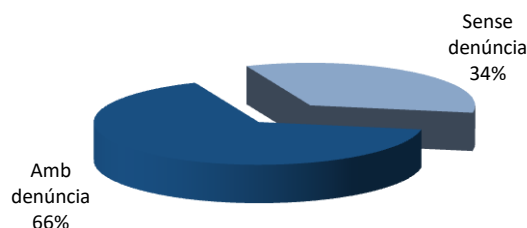
Una part important de les dones en iniciar el seu procés al SAIVM, el 80%, no conviu amb el seu agressor. Ara bé, sí que ho fa el 20% de les ateses, circumstància que afecta i dificulta la capacitat de recuperar-se, ja que la convivència amb l'agressor genera un ambient de constant tensió, por, control i baixa autoestima, que suposa una sobreexposició de la dona víctima.

Gràfic 11. Programa de dones. Convivència de la dona amb l'agressor

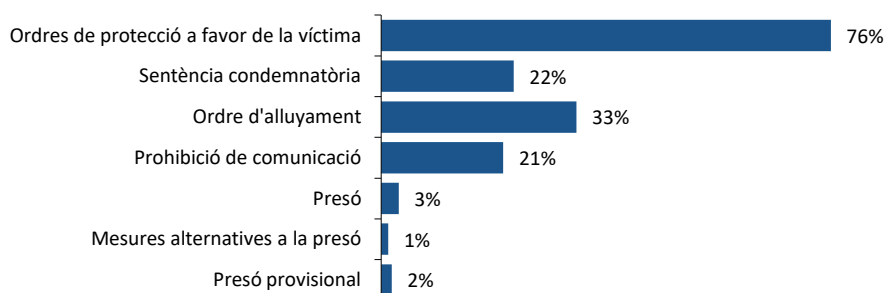
Respecte de la **situació jurídica**, dues de cada tres han interposat alguna denúncia policial per violència de gènere; en el 23% d'aquests casos hi consten dues o més denúncies. Malgrat tot, cal ressenyar que una de cada tres dones no han interposat cap denúncia per VM, encara que en són víctimes.

Gràfic 12. Programa de dones. Denúncia per maltractament

Pel que fa als recursos penals, principalment, en el 76% dels casos les víctimes tenen establerta una ordre de protecció a favor seu (xifra que s'ha vist incrementada un 23% en un any). Una de cada tres compta amb una ordre d'allunyament i, el 21%, amb una prohibició de comunicació. Les sentències condemnatòries per violència de gènere impliquen el 22% de les víctimes i les dones que tenen el seu agressor a la presó representen el 5% del total. Totes les dones ateses disposen de la valoració de risc, feta des de Viogen o, en el cas d'aquelles que no han denunciat, elaborada pel SAIVM.

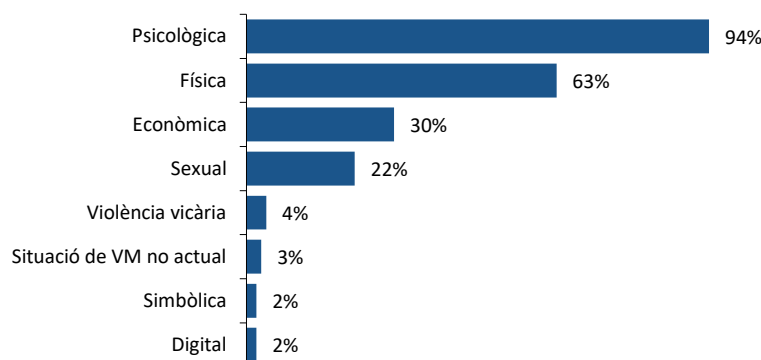
Gràfic 13. Programa de dones. Indicadors de recursos penals de les dones

El 23% dels casos compta amb el suport d'un policia tutor.

Finalment, respecte dels **diagnòstics** que es fan amb les dones ateses podem destacar alguns elements. Per una banda, en relació amb els maltractaments cal ressenyar que en la violència masclista se'n poden donar de diferents tipus, ja que aquesta violència no té una forma única i és habitual que es combinin en una mateixa víctima dos o més tipus dels que es categoritzen. Analitzant-ho en detall, s'observa que el 94% de les dones ateses ha patit violència psicològica. Gairebé dues de cada tres han patit violència física, un 30% violència econòmica i un 22% violència sexual. També s'han atès casos de víctimes de violència vicària, un 4%; de violència simbòlica, un 2%; s'han comptabilitzat 10 víctimes de violència digital i s'han atès 19 dones víctimes de VM no actual.

Gràfic 14. Programa de dones. Tipus de violència patida

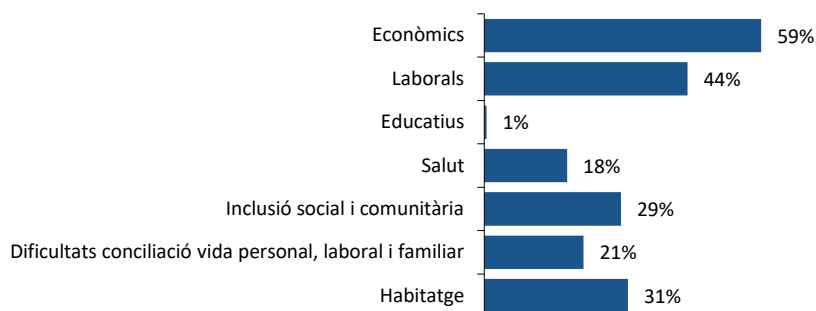
Aquestes proporcions varien en funció de l'àmbit en el qual se circumscriu la violència masclista. En el cas de les víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella o l'exparella s'observa que els percentatges globals es mantenen i les principals violències patides són la psicològica; gairebé la totalitat la pateix (98%); la física, el 66%, i l'econòmica, una de cada tres. Respecte de les víctimes de VM en l'àmbit laboral, totes les que s'han atès han patit violència sexual. El 87% de les víctimes de VM en l'àmbit social han patit violència sexual, i en menor mesura violència psicològica (13%). Per últim, pel que fa a les víctimes en l'àmbit familiar la meitat manifesta haver-hi patit actes de naturalesa sexual no consentits o contra la seva llibertat sexual; el 38% ha sofert violència psicològica, i el 25% física.

Les desigualtats sistèmiques es configuren a partir de la superposició de diferents discriminacions socials basades en elements com el gènere, l'ètnia o l'orientació sexual. Així, de vegades, a més de la violència masclista, interseccionen altres problemàtiques que aguditzen i exposen la dona a una major vulnerabilitat. En el 57% dels casos atesos es detecta qualche tipus d'interseccionalitat. Quan es detecta, el factor que hi conflueix amb major representativitat és la migració, que es dona en dues de cada tres víctimes. Els problemes de salut mental afecten el 10%; les situacions de prostitució, el 7%, i en una proporció del 5% en cada cas les addiccions i els problemes de diversitat funcional.

Així mateix, existeixen altres factors associats que incideixen en els processos de sortida i de recuperació de les víctimes de violència masclista. Principalment, les dones ateses el 2024 presenten dificultats econòmiques (59%), sigui per dependència econòmica davant el seu agressor, per manca o per insuficiència d'ingressos. Tal com s'ha explicat amb detall en aquest apartat, una part important no té ingressos o aquests són inferiors a l'SMI.

En coherència amb el perfil sociodemogràfic de les ateses, veim que les problemàtiques laborals (atur i inactivitat) són un factor que afecta un nombre considerable de dones, el 44% de les ateses. El 31% també presenta problemes d'habitatge (allotjament provisional, precari...). Finalment, ressenyar que el 29% dels casos refereix problemes d'inclusió social i comunitària; el 21%, dificultats per a conciliar la seva vida, i en el 19% dels casos s'identifiquen problemàtiques relacionades amb la salut, principalment de tipus mental (ansietat, depressió...) i malalties físiques cròniques.

Gràfic 15. Programa de dones. Factors associats de les dones

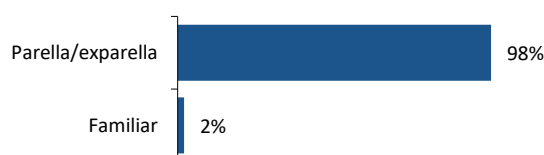

2.2. Fills i filles de dones víctimes de VM

Cal tenir en compte que la població destinatària d'aquest programa, els fills i les filles de dones víctimes de violència masclista, són majoritàriament infants menors d'edat que inicien procés en el programa a instància de sa mare, que és la titular del seu expedient. Així, es disposa d'informació de les mares i dels seus fills o filles, però la que es detalla a continuació dona compte del perfil i els diagnòstics dels infants víctimes que s'han atès.

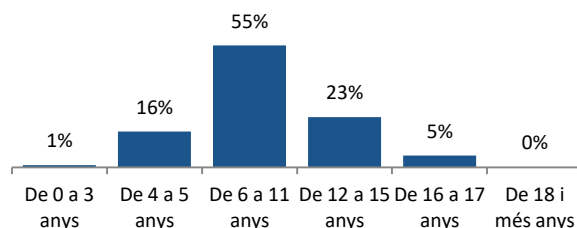
La majoria dels infants del Programa de fills i filles és víctima de violència masclista en l'àmbit de la parella o l'exparella (el 98%), i el 2% en l'àmbit familiar.

Gràfic 16. Programa de fills/filles. Àmbit de la VM

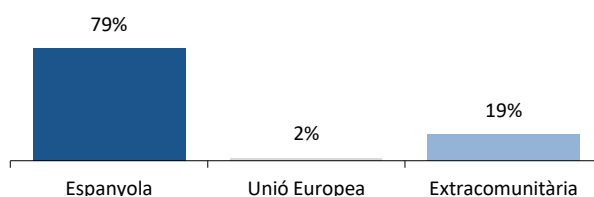
Aquests infants presenten certes característiques pel que fa al seu **perfil sociodemogràfic**. Poc més de la meitat té entre 6 i 11 anys; un 23% entre 12 i 15 anys; el 16% de 4 a 5 anys; el 5% entre 16 i 17 anys, i s'han atès 4 infants menors de 3 anys.

Gràfic 17. Programa de fills/filles. Grup d'edat dels infants

Majoritàriament, el 79% dels casos, tenen nacionalitat espanyola i, el 21%, estrangera. Els infants estrangers principalment són extracomunitaris (el 19% del total) i en menor proporció de la Unió Europea (el 2%).

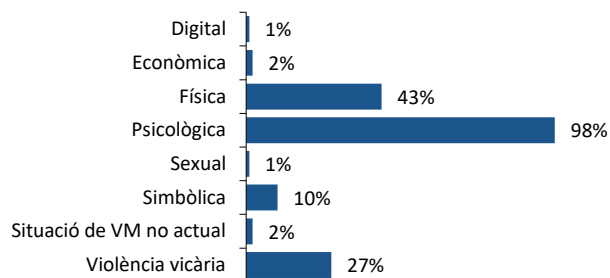
Gràfic 18. Programa de fills/filles. Nacionalitat dels infants

Pel que fa als diagnòstics que es determinen amb els infants víctimes de VM a l'àmbit de la parella, la gran majoria ha presenciat com maltractaven sa mare (81%) i gairebé el 20% ha estat víctima directa de violència.

La majoria dels casos en què els infants són víctimes directes d'algun tipus de maltractament, ho són per violència psicològica, el 98%; el 43%, per violència física. Cal ressenyar també que un 27% dels infants atesos ha patit maltractaments amb un component vicari, atès que l'objecte últim de la violència que exerceix l'agressor cap aquests és danyar la dona a través dels seus éssers més estimats.

Gràfic 19. Programa de fills/filles. Tipus de maltractament dels infants

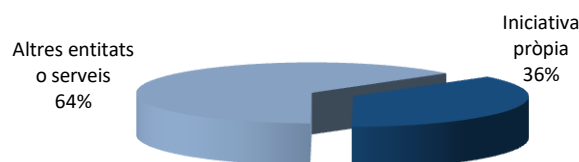

Finalment, s'ha d'assenyalar que l'exposició a la violència, tant directa com indirecta, té conseqüències físiques, psicològiques i emocionals en els infants. Segons les dades d'atenció de 2024, el 43% presentava, en iniciar el seu procés, problemes conductuals, i el 41% seqüeles psicosocials.

2.3. Homes que exerceixen violència masclista

En relació amb la forma en què arriben al Servei els participants del Programa d'homes, cal apuntar que el 64% ho fa a través d'una derivació; en destaquen les del Centre d'Inserció Social (CIS), Projecte Home i els centres de reforma. En el 36% dels casos hi venen per iniciativa pròpia.

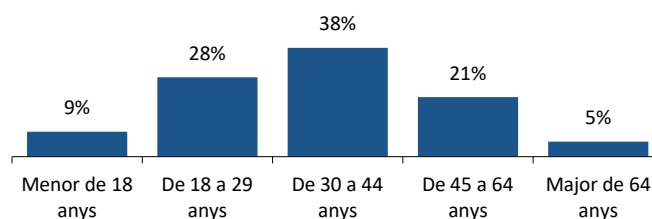
Gràfic 20. Programa d'homes. Accés al programa per part dels homes

La majoria dels homes atesos són perpetradors de violència masclista en l'àmbit de la parella o l'exparella, el 97%; en l'àmbit familiar, el 3%.

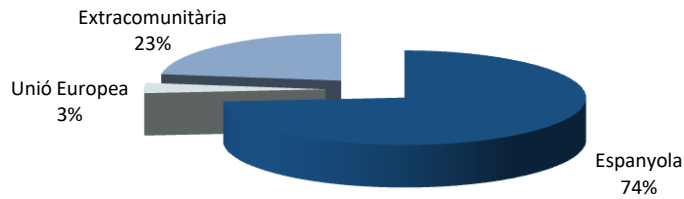
Respecte del **perfil sociodemogràfic** dels participants, el 2024, gairebé dos de cada tres té més de 30 anys; el grup d'edat més nombrós és el de 30 a 44 anys, que representa el 38% dels casos. Els homes d'entre 45 i 64 anys suposen el 21% dels atesos, i els majors de 65 anys el 5%. Els de 18 a 29 anys impliquen el 28% i els menors d'edat un 9% (6 punts més que el 2023). Aquestes dades posen de manifest com la violència masclista es manté palesa i també és exercida per gent jove, en l'etapa en què es comencen a mantenir relacions de parella i afectives.

Gràfic 21. Programa d'homes. Grup d'edat dels homes

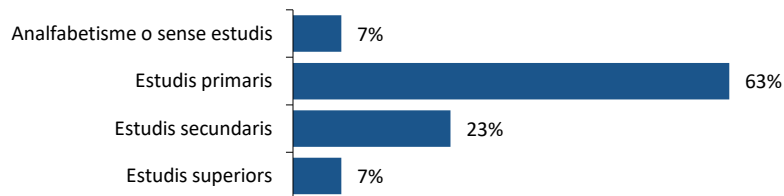
Pel que fa a la nacionalitat, el 74% són espanyols, i el 26% estrangers; la majoria d'aquests són extracomunitaris (23%). Es mantenen proporcions molts similars respecte de l'any anterior, si bé augmenten 4 punts els nacionals atesos.

Gràfic 22. Programa d'homes. Nacionalitat dels homes

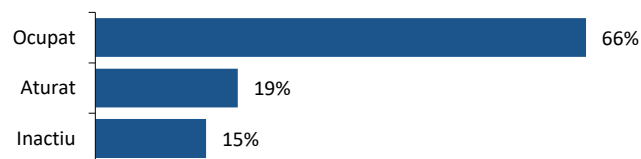
Respecte del nivell educatiu, les dades ens mostren que el 7% dels atesos no tenen estudis o són analfabets; el 63% té estudis primaris; el 23%, secundaris, i sols el 7% estudis superiors.

Gràfic 23. Programa d'homes. Nivell d'estudis dels homes

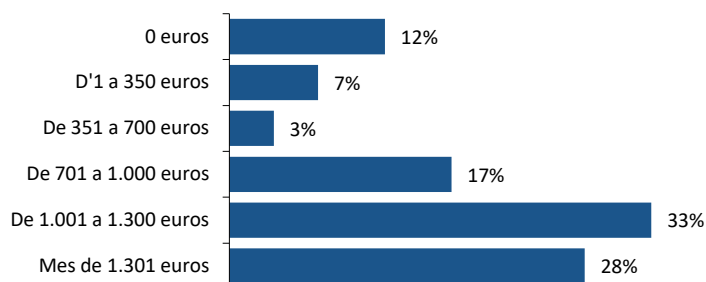
En iniciar el seu procés al programa, dos de cada tres homes, el 66%, fa feina; és a dir, està en situació d'ocupació, xifra que ha augmentat 12 punts respecte de 2023. El 19% està en atur, i el 15% és inactiu per jubilació, per incapacitat laboral permanent o per no haver entrat encara al mercat de treball (estudiants).

Gràfic 24. Programa d'homes. Situació laboral dels homes

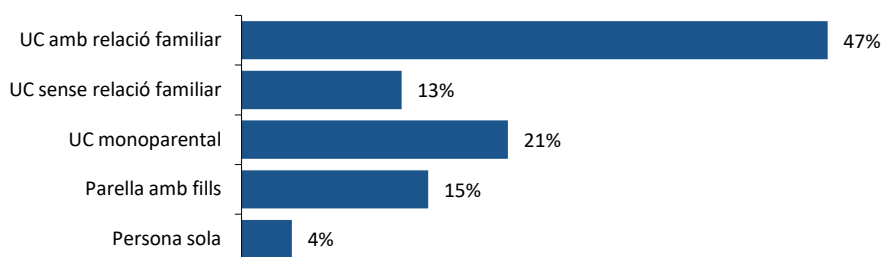
A diferència de les ateses al Programa de dones, les quals majoritàriament no disposen d'ingressos o aquests són inferiors a l'SMI, una part important dels homes que participen en el programa, el 60%, disposa d'ingressos que superen els 1.000 € al mes, d'entre els quals un 28% en percep més de 1.300. Malgrat tot, hi ha un 28% d'atesos que ingressen menys de 1.000 € al mes i un 12% que no rep cap ingrés.

Gràfic 25. Programa d'homes. Ingressos econòmics dels homes

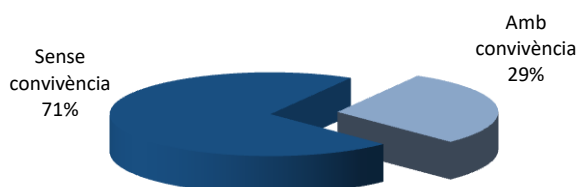
D'altra banda, en relació amb el tipus d'unitat de convivència, la situació amb major incidència és la UC amb relació familiar, que implica el 47% dels homes. Amb una proporció del 21%, hi ha la unitat monoparental, constituïda principalment per homes que viuen amb els fills/filles en dies alterns); el 15% viu amb la parella i els fills, i la UC sense relació familiar implica el 13%. Els homes que viuen sols representen el 4% dels atesos.

Gràfic 26. Programa d'homes. Convivència amb la víctima dels homes

La convivència de l'home amb la seva víctima pot suposar un factor de risc important, ja que la possibilitat que es reproduïxi un episodi de violència masclista és major.¹ Si bé la majoria, el 71% dels homes atesos, no conviu amb la seva víctima, hi ha un 29% que sí hi conviu.

Gràfic 27. Programa d'homes. Convivència amb la víctima

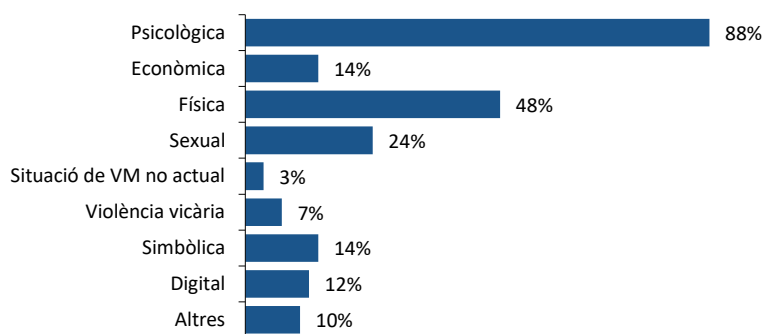

¹ Quan hi ha convivència entre agressor i víctima la intervenció dels professionals en psicologia és especialment rellevant per a prevenir episodis violents.

Cal destacar que gran part dels homes atesos ha estat denunciat per violència masclista, el 71%. D'aquests, el 64% compta amb una única denúncia i la resta amb més d'una. El 42% dels atesos té establerta alguna mesura judicial, d'entre les quals destaquen, amb el 22% d'incidència, l'ordre d'allunyament respecte de la seva víctima, i amb l'11% una sentència condemnatòria. El 9% dels homes ja havia complert la seva condemna per violència masclista en el moment de l'atenció. Així mateix, cal ressenyar que el 7% dels atesos té establerta una pena de presó, i amb la mateixa proporció en cada cas una mesura alternativa a la presó i una ordre de protecció en favor de la seva víctima.

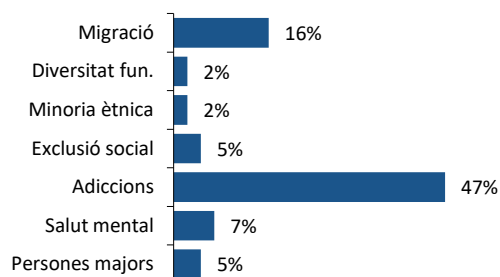
Finalment, en relació amb els **diagnòstics** realitzats veim que el 88% ha maltractat psicològicament la seva víctima, el 48% ha exercit violència física, i gairebé un de cada quatre violència sexual. En analitzar en detall el tipus de maltractament que exerceixen, cal fer menció també que un 14% dels participants ha exercit violència econòmica; amb la mateixa proporció, violència simbòlica, i el 12% ha emprat mitjans digitals per a agredir i/o coaccionar la seva víctima. Hi ha un 7% dels atesos que ha exercit violència vicària i un 3% que inicia procés en el Servei per situacions de violència masclista del passat.

Gràfic 28. Programa d'homes. Violència exercida pels homes

Quant als factors que conflueixen i interseccionen amb la violència exercida, destaquen les addiccions, que afecten el 47%; en menor grau, els processos migratoris, el 16%. El 7% pateix problemes de salut mental i el 5% es troba en una situació d'exclusió social.

Gràfic 29. Programa d'homes. Interseccionalitat dels homes

3. Avaluació i satisfacció del Servei

Durant l'any 2024 un dels reptes del Servei continua essent unificar els criteris metodològics amb la incorporació dels nous perfils d'atenció a totes les violències masclistes dels tres programes, amb la constant revisió dels protocols d'actuació interns.

Com a millora, aquest any, s'ha incorporat per primera vegada la recollida d'indicadors per a mesurar l'atenció psicològica individual del Programa de dones.

L'impacte de les intervencions ha estat molt positiu; el 90% de les dones finalitza la seva atenció psicosocial de procés. En el 76% dels expedients tancats al Programa de dones s'han assolit tots els objectius establerts; l'11% de forma parcial i en el 8% no s'han aconseguit.

Pel que fa als infants, les avaluacions mostren que una gran part dels atesos (79%) assoleix completament els principals objectius establerts. S'hi evidencia: una disminució del patiment i una millora de l'estat anímic i emocional que hi tenen, canvis significatius en relació amb l'expressió i la comprensió del fenomen de la violència i la modificació dels estereotips i els rols de gènere que tenien apresos. Un 20% assoleix aquests objectius parcialment i l'1% no els assoleix.

En relació amb el Programa d'homes, la gran majoria dels usuaris aconsegueixen assolir els principals objectius terapèutics, el 84%; el 15% ho fa parcialment i l'1% no els assoleix. Especialment destaquen els objectius relacionats amb la millora de les actituds i les habilitats comunicatives i relacionals, que assoleix el 92% dels atesos, així com el reconeixement i la responsabilitat de la violència exercida, que implica el 87%. El 86%, en acabar el seu procés, mostra un grau adequat en la identificació i regulació emocional. Aquests assoliments afavoreixen que no es repeteixin patrons i que els participants puguin construir relacions lliures de violència.

Tot i aquests resultats positius, també s'han observat algunes **dificultats** compartides en tots els programes que incideixen en els processos de recuperació i/o terapèutics. En termes globals, els principals obstacles tenen que veure amb aspectes politicoadministratius i d'inserció social i laboral. Les persones ateses en situació administrativa irregular es troben amb molts entrebancs. Per no disposar de NIE no poden obrir un compte bancari ni accedir a tràmits telemàtics; veuen restringit l'accés a determinades ajudes econòmiques i presenten importants dificultats per a la seva incorporació al mercat laboral formal. Tot això incideix indirectament en el temps de recuperació i el grau d'èxit terapèutic.

De manera específica, pel que fa al Programa de dones, tot i que una part important de les ateses desenvolupa una activitat laboral, el 60% ingressa menys de 1.000 €, i únicament el 22% percep salaris que arriben a l'SMI. Aquestes dificultats econòmiques, unides a la manca d'habitatges a preus raonables al nostre territori, incideix enormement en la seva autonomia i dificulta que aquestes dones puguin accedir a un habitatge, fet que motiva que moltes es vegin abocades a dur a terme estratègies de supervivència, com haver de compartir pis amb altres

persones, viure en habitacions amb espais insuficients i/o amb condicions poc salubres... Aquesta dificultat també és la causant que algunes dones hagin de recórrer a un centre d'acolliment com a única alternativa per a poder rompre la convivència amb l'agressor.

En relació amb **la satisfacció amb el Servei**, les valoracions recollides a les enquestes són molt positives. En el cas del Programa de dones, les ateses puntuen el nivell de satisfacció global amb un 9,45 sobre 10, i situen així la satisfacció en l'excel·lència. En relació amb el Programa d'homes, la satisfacció mitjana dels usuaris se situa en un 9,9 sobre 10.

Per últim, i d'acord amb la Carta de serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere de l'Ajuntament, que avalua els compromisos establerts, aquests s'han complert en la seva pràctica totalitat. Així, pel que fa al Programa de dones, s'han realitzat tots els acompanyaments sol·licitats per a interposar denúncia i el temps d'espera entre la demanda i l'atenció de les víctimes no ha superat els 3 dies en el 97,3% dels casos. Tal com s'estableix als compromisos del Programa de fills i filles, el temps d'espera per a l'atenció terapèutica dels infants no ha superat els 15 dies hàbils. Per últim, en el cas dels agressors del Programa d'homes, el 95,45% de les demandes s'han respost en un temps inferior als 5 dies.